

sexagenam grossorum solvent. Prothopopones vero, alias *namiesthniczy*, per duos florenos in moneta solvent.

Item Valachi ex singulis laneis integris, si illos habent, vel areis, quae *dworzisza* dicuntur, duodecim grossos solvent. Et qui agros non habent, a singulo centenario ovium similiter duodecim grossos persolvent, sex grossos pro prima et reliquos sex grossos pro secunda rata superius expressa.

Ut autem supradicta ordinatio in exigendis eisdem contributionibus facta debitae executioni demandetur, generosum N. in palatinatu N.^k et districtibus eius exactorem designavimus et constituimus praesentibus litteris nostris. Qui quidem exactor faciet rationem distincte demonstrando singillatim, quantum ex contributione laneorum, quantum ex civili exactione, quae *schooss* dicitur, quantum ex *czopowe* et quantum ex nobilibus pauperibus, qui colonos non habent, perceperit et thesauro nostro intulerit, ut sciri possit, quae summa pecuniarum ex unaquaque contributionum praedictarum colligatur. Mandamusque^l ut pro designatis temporibus in manus praefati exactoris easdem contributiones persolvere curetis.

Vobis vero capitaneis, quorum interest mandamus, ut praefato exactori nostro pro ratis supra expressis sub poenis ad hoc constitutis absque cuiusvis morae et dilatione interventu de dictis contributionibus per eos, ad quos pertinet, responderi faciatis^m et vos ipsi respondeatis^m. Negligentes vero in solvendo et contumaces per pignorationes et alias poenas solitas ad solvendum easdem contributiones compellatis, pro officio vestro et gratia nostra facturi.

Datum in conventionione generali Piotrcouiensi feria tertia post festum Circumcisionis Domini, anno ab eius Nativitate M^oD^oXXXI [3 I 1531], regni nostri anno XXIV^{to}. Ad mandatum Regiae Maiestatis proprium.

II. LITTERAE UNIVERSALES DUCILLORUM^a

Sigismundus etc. Universis et singulis principibus tam ecclesiasticis quam saecularibus, reverendissimis ac reverendis in Christo patribus dominis archiepiscopis, episcopis necnon magnificis, generosis, nobilibus, famatis et providis palatinis, castellanis, capitaneis, terrigenis, nobilibus, officialibus et eorum vicesgerentibus, heredibus, advocatis, scultetis civitatumque et oppidorum tam nostrorum quam quorumcunque subditorum nostrorum magistris civium, consulibus et communitatibus et generaliter omnibus subditis nostris spiritualibus et saecularibus cuiuscunque status, conditionis et praeminentiae existentibus, bona quaecunque tam spiritualia quam saecularia, civitates, oppida, villas, tabernas, possessiones et alia bona quocunque nomine nuncupata habentibus et signanter in terra N.^b et districtibus eius existentibus. Sincere et fidelibus nostris dilectis, salutem et gratiam nostram regiam. Sincere et fideles nobis dilecti. Noveritis communi omnium tam spiritualium quam saecularium consiliariorum nostrorum et nuntiorum terrestrium in conventu generali Piotrcouiensi^c congregatorum voto et concordii voluntate exactionem ducillorum, quae *czopowe* dicitur, multis et arduis necessitatibus reipublicae ita exigentibus^d decretam esse, quae inchoari debet a festo Annuntiationis Sanctae Mariae proximo [25 III 1531] et continuari per integrum annum ad aliud festum Annuntiationis Sanctae Mariae inclusive anni millesimi quingentesimi tricesimi secundi. Exigetur autem et solvi ac exigi debebit eadem ipsa contributio ducillorum secundum antiquam consuetudinem modo videlicet infrascripto, ut quilibet cerevisiam coquens venalem, ex quibuscunque braseis fuerit eadem ipsa cerevisia cocta, hoc est sive brasea ipsa sint civium et dominorum sive ex molendinis provenientia et emensurata, sive domi facta, a quolibet vase singillatim vel coctura ipsius cerevisiae, iuxta

^k W MK₁ dwukrotnie zamiast N — zostawiano puste miejsce. ^l W MK₁: mandamus, que. ^{m-m} Słowa te w MK₂ ujęto w nawias.

^a W MK₁ dodano: anni introcontenti [odczyt niepewny!]. W MK₂ tytuł brzmi: Litterae universales contributionis czopowe. ^b W MK₁ pozostawiono tu puste miejsce. ^c Piotrcovien. MK₂. ^d Lub: existentibus.

locorum consuetudinem antehac observatam exactionem ipsam ducillorum in manus infrascripti exactoris fideliter solvat, ita ut a maiori coctura alias *waru* plures grossi solvantur, et a minori pauciores iuxta vasorum numerum et quantitatem et exactoris ordinationem, quam, ubi opus et quoties expediens erit, nostra auctoritate faciet et constituet. Notariosque et custodes tam in civitatibus et oppidis quam etiam in villis iuxta arbitrium suum exactor etiam ipse deputabit et iuramento corporali ad fidelitatem illos astringet. Ternarii vero more vetusto circa quemlibet grossum solvendi pro civitatum et oppidorum reparatione conserventur. Tabernatores vero singuli cerevisiam coquentes vel coctam a dominis tam spiritualibus quam saecularibus ad propinandum recipientes a quolibet vase mensurae civilis teneantur per unum grossum in manus exactoris persolvere. Item a medio vase vini alias *polkuffek* florenus unus cum triginta quadrantibus solvendus. Item a *dreylink* sive Seremiensi vase vini duo floreni cum sexaginta quadrantibus solvendi. Item a quolibet barili malmatici vel vini Italici unus *orth*^e cum septem ternariis solvatur. A barili vero simplicis vini duo grossi solvantur et duo ternarii, a medonis vase communi duo grossi cum duobus ternariis, a cerevisia advectitia sive externa ut Swidnicensi, Glogoviensi, Theschnensi, Bernoviensi et alia quacunque, a quolibet eius vase duo grossi solvantur. Et quicumque non soluta prius exactione praefata cerevisiam, vinum, medonem, malmaticum et alium quemcunque potum ex praedictis vendere et propinare in fraudem reipublicae praesumpserit, totum illud, in quo fraudem commisit seu committere voluit, irremissibiliter amittet et ad poenam regalem solvendam, quoties id fecerit, obligabitur. Capitaneusque loci in tales omnes et singulos fraudem huiusmodi committentes animadversionem debitam, veritate rei cognita, non habendo respectum ad quempiam, irremissibiliter exequatur. Ad quam quidem exactionem colligendam diligenterque et fideliter exigendam in ipsa terra N.^f et districtibus eius generosum N. constituimus. Vobis omnibus et singulis, quorum interest, mandantes, quatinus praefato exactori sive ab eo substituto de ipsa exactione ducillorum respondeatis et responderi^g faciatis. Vos vero locorum capitanei eos, qui rebelles vel negligentes erunt et quos ipse exactor deferet, per pignorationes solitas ad solutionem huiusmodi exactionis compellatis, sub poenis nostris contra negligentes capitaneos in novis et antiquis statutis descriptis. Et pro gratia nostra aliter non facturi. Datum in conventionem^h generali Piotrcouiensi feria quinta in octava sanctorum Trium Regum, anno Domini ⁱmillesimo quingentesimo tricesimo primoⁱ [12 I 1531], regni ^jvero nostri anno^j XXIV. Ad mandatum ^kRegiae Maiestatis proprium^k.

Exactores in Minori Polonia:^l in terra et palatinatu Cracoviensi Ioannes Pyenyaszek, iudex Cracoviensis. In terra et palatinatu Sandomiriensi Ioannes Strzambosch, iudex castri Radomiensis. In terra et palatinatu Lublinensi Paulus Szczekocki. In palatinatu Russiae Nicolaus Dersnyak, iudex Premisliensis. In palatinatu Belsensi et terra Chelmensi Felix Zamosczki, iudex Chelmensis. In palatinatu Podoliae Andreas Czirmyenski.

III. LITTERAE UNIVERSALES PRO ARESTANDO SALE EXTERNO ALIAS ULTRAMARINO IN DUCATU MASOVIAE^a

Sigismundus etc. Universis et singulis dignitariis et officialibus tam terrestribus quam civilibus ceterisque subditis nostris, incolis vero civitatum et oppidorum ac villarum nostrarum et subditorum nostrorum in ducatu Masoviae terrisque nostris illi subiectis, Czirnensi, Dobrzinensi, Vischegradensi, Cziechanoviensi, Zacroczimensi, Nurensi, ac etiam in terra nostra Plocensi

^e hort MK1. ^f W MK1 tu i poniżej pozostawiono puste miejsce. ^g respondere MK1. ^h conventu MK2. ^{i-j} 1531 MK2.

^{i-j} Brak w MK2. ^{k-k} proprium regiae Maiestatis MK2. ^l Zestawienie to znajduje się w MK2, k. 319 v. (s. 640). Opublikowane zostało w AT, t. XIII, s. 27, wespół z listem królewskim do poborców (AT, t. XIII, s. 26).

^a Tytuł wzięty został z MK2, t. 45, s. 596. Podobny tytuł (Litterae universales regiae de arrestando [...]) znajduje się w MRPS, cz. IV, vol. 2, nr 15951, s. 396. W Iura Masoviae Terrestria, t. III, nr 307, s. 60, akt ten publikowany jest bez tego tytułu.